

Prawa miejskie - 1339

UCHWAŁA Nr XXXVIII / 331 / 17 **Rady Miasta Sanoka**

z dnia 27 czerwca 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (j.t. Dz. U. z 2016r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o *wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (j.t. Dz. U. 2016r. poz. 487 z późn. zm.)

**Rada Miasta Sanoka
uchwała, co następuje:**

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Miasta Sanoka na rok 2017, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sanoka.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od stycznia 2017.

**Przewodniczący
Rady Miasta
Zbigniew Daszyk**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sanoku na rok 2017

I. Wprowadzenie

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. 2016r. poz. 487 z późn. zm.) samorząd gminy realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W celu realizacji tych zadań opracowywany jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu.

W trakcie opracowywania programu kluczową kwestią było sporządzenie diagnozy, racjonalne określenie zadań i zdefiniowanie wskaźników ich realizacji, aby możliwe było przejrzyste uwidocznienie efektów wdrażania programu osiągniętych przez realizatorów. Głównym celem programu jest ograniczanie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. Cel główny będzie realizowany przez 7 celów operacyjnych i zadania własne w poszczególnych obszarach profilaktyki terapii i rehabilitacji.

II. Podstawy prawne

Ustawy

1. Ustawa z dn. 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. 2016r. poz. 487 z późn. zm.);
2. Ustawa z dn. 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (j.t. Dz.U. 2015 poz. 1916 z późn. zm.).

Program krajowy

Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016-2020

Programy regionalne

1. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2020
2. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Sanoka na lata 2016-2022

III. Diagnoza problemów

Wg danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) większość dorosłych osób pijących alkohol, spożywa go w taki sposób, który nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i osób z ich otoczenia. Jednak około 900 000 ludzi w Polsce jest uzależnionych od alkoholu, a ponad 2 miliony ludzi dorosłych pije napoje alkoholowe szkodliwie. Szkody powodowane przez alkoholizm oraz picie szkodliwe bądź ryzykowne występują w wielu wymiarach:

jednostkowym – działania negatywnego na zdrowie fizyczne i psychiczne osoby pijącej;

społecznym – negatywnego działania na zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin, powoduje przemoc, zakłócenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, wypadki, rodzi przestępczość, ubóstwo, bezrobocie i podobne;

ekonomicznym – koszty leczenia osób uzależnionych i rodzin, dla systemu pomocy społecznej, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, przedwczesnej umieralności, spadku wydajności pracy i innych.

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Wg Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 chorób i wypadków ma związek z alkoholem.

Problemy osób dorosłych.

W lutym 2017r. przeprowadzono lokalną diagnozę problemów społecznych w Sanoku i z opinii 100 losowo wybranych i przebadanych dorosłych mieszkańców Sanoka wynika, że:

1. 69% badanych oczekuje od lokalnych władz podjęcia działań, mających na celu ograniczenie problemów alkoholowych.
2. Badana grupa podaje, że 75% stanowią osoby pijące alkohol kilka razy, jeden raz lub rzadziej niż raz w miesiącu.
3. W badanej grupie jest 12% abstynentów.
4. Co piąty mieszkaniec Sanoka kupił kiedyś napój alkoholowy pod wpływem reklamy.
5. 71% ankietowanych, wie gdzie można szukać pomocy dla osoby z problemem alkoholowym.
6. W opinii osób badanych najczęstszymi powodami sięgania po alkohol są: bezrobocie 67%, chęć zredukowania napięcia psychicznego 60%.
7. Wyraźnie zmalał odsetek osób (z 43% do 21%), które widzą zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców ze strony osób pijących.
8. Tylko co trzeci badany wie gdzie spotykają się grupy samopomocowe AA.
9. 5% badanych wie jaki jest numer Alkoholowego Telefonu Zaufania w Sanoku.
10. W opinii badanych bardzo wyraźnie, bo o 73 % zmniejszyło się zjawisko picia alkoholu w pracy a o 68% zmniejszyła się tolerancja pracodawców stosunku do osób nadużywających alkoholu.

Młodzież a alkohol

Z ogólnopolskich cyklicznych badań ESPAD z roku 2015, prowadzonych wśród uczniów klas trzecich gimnazjum i klas drugich szkół ponadgimnazjalnych wynika, że alkohol jest najpopularniejszą substancją psychoaktywną wśród młodzieży.

Wyniki badań ESPAD wskazują, że 83,8% gimnazjalistów oraz 95,8% uczniów szkół ponadgimnazjalnych sięgnęło przynajmniej raz w życiu po jakiś napój alkoholowy. A w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem (wskaźnik bieżącego używania) piło alkohol 48,6% trzecioklasistów z gimnazjum i 82,3 % badanych siedemnasto-osiemnastolatków. Młodzież sięga głównie po piwo.

Dla potrzeb lokalnej diagnozy problemów społecznych w 2017r. ankietowano również w Sanoku 150 osobową grupę dzieci i młodzieży z klas szóstych, drugich gimnazjum i drugich ponadgimnazjalnych. A oto niektóre wyniki tych badań:

1. 40 % dzieci ze szkoły podstawowej, 30% gimnazjalistów i 24% licealistów uważa, że alkohol zawarty w piwie jest mniej szkodliwy niż w wódce.
2. Zdecydowana większość młodzieży na wszystkich etapach nauki opowiedziała się za utrzymaniem zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim – 96% uczniów szkoły podstawowej, 83% uczniów gimnazjum oraz 88% licealistów jest tego zdania.
3. Aż 91% uczniów liceum oraz 28% gimnazjalistów uważa, że większość ich kolegów pije alkohol.
4. W ankietowanej grupie napoje alkoholowe piło 7% uczniów szkół podstawowych, 59% uczniów gimnazjum i 81% licealistów ma już za sobą inicjację alkoholową chociaż, a tylko co piąty z nich jest pełnoletni.
5. Zdecydowanie wzrasta w Sanoku liczba młodych ludzi o wiele za wcześnie i niebezpiecznie sięgających po napoje alkoholowe, na szczęście jest to wynik poniżej wyników ogólnopolskich.
6. Pierwszy kontakt z alkoholem najczęściej odbywał się w towarzystwie kolegów, dorosłych członków rodziny, samodzielnie ale i w obecności rodziców.
7. Najczęstszym miejscem spożywania alkoholu wśród dzieci z podstawówki jest dom rodzinny, dla gimnazjalistów i licealistów jest to „u kogoś w domu” lub „inne miejsce” i dyskoteka.
8. Na odmowę napicia się napoju alkoholowego najczęstszą reakcją wśród młodzieży gimnazjalnej jest zrozumienie dla takiej postawy, a wśród młodzieży ponadgimnazjalnej reakcja obojętności. Krytyka odrzucenie czy wyśmiewanie takiej postawy są niezwykle rzadkie.
9. Niestety, aż 26% gimnazjalistów i 41 % licealistów twierdzi, że samodzielnie kupiło napoje alkoholowe.
10. W razie problemów związanych z używkami dzieci i młodzież najczęściej o pomoc zwracałaby się do: rodziców - 53%, psychologa, pedagoga szkolnego - 23%, starszego rodzeństwa - 16%, wychowawcy klasy -15%.
11. Bardzo niewielu młodych ludzi zna numer Alkoholowego Telefonu Zaufania, bo zaledwie 10-20%.
12. Najlepiej zapamiętanym programem profilaktycznym jest program Trzeci Elementarz czyli Program Siedem Kroków- realizowany w klasach VI szkół podstawowych.

IV. Cele Programu

Celem głównym programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu, podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci, młodzież i dorosłych, promowanie zdrowego życia wolnego od środków uzależniających oraz bieżące rozwiązywanie problemów alkoholowych.

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

- Profilaktyki uniwersalnej adresowanej do wszystkich mieszkańców Sanoka bez względu na stopień indywidualnego ryzyka i występowania problemów związanych z używaniem alkoholu.
- Profilaktyki selektywnej adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu.
- Profilaktyki wskazującej skierowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia tzw. redukcja szkód.
- Terapii obejmującej osoby wymagające pomocy specjalistycznej w związku z uzależnieniem: realizacją programów terapeutycznych: podstawowych, i pogłębionych, programy dla DDA, dla współuzależnionych, programy ograniczania picia.
- Rehabilitacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne, społeczne, wspieranie działań środowisk abstynenckich.

Cel 1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadania:

1. Diagnozowanie lokalnych problemów alkoholowych i zasobów służących ich rozwiązywaniu jako element budowania lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.
2. Organizowanie konferencji, warsztatów i spotkań edukacyjnych dla dorosłych dotyczących problemów alkoholowych.
3. Organizowanie i finansowanie profesjonalnych programów profilaktycznych dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych („Spójrz inaczej”, „III Elementarz – 7 kroków”, „NOE”, „Trzy Koła”, „Archipelag skarbów”, „FreD”, „Debata”, FAS, „STOP - dla alkoholu i narkotyków”).
4. Organizowanie spotkań superwizyjnych i doskonalących dla osób prowadzących zajęcia terapeutyczne i socjoterapeutyczne dla dzieci z problemami.
5. Dofinansowanie wypoczynku z programem profilaktycznym w formie kolonii lub półkolonii i zajęć wakacyjnych dla dzieci z grup ryzyka.
6. Stała współpraca z lokalną prasą, telewizją, radiem oraz prowadzenie swojej strony internetowej www.um.sanok.pl/profilaktyka w celu przekazywania informacji o działaniach w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz możliwościach i formach uzyskiwania pomocy.
7. Zapewnienie dyżurów i poradnictwa w ramach Alkoholowego Telefonu Zaufania.
8. Organizowanie warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze dla rodziców.
9. Stosowanie systemu interwencji wobec młodzieży upijającej się eksperymentującej, naruszającej zasady porządku publicznego, poprzez wspólne działania policji, straży miejskiej, straży granicznej, poradni psychologiczno-pedagogicznej i samorządu.

10. Rozwijanie programu pracy pedagoga ulicy, partyworkerów i prewencyjnych działań straży miejskiej i policji.
11. Pomoc w organizowaniu zajęć dla młodzieży, programu wychowawców podwórkowych i edukacji rówieśniczej we współpracy ze szkołami i parafiami.
12. Uczestnictwo rodzin i dzieci w kampaniach: „Twój sprzeciw ma znaczenie”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Cięża bez alkoholu”, „Dopalacze - powiedz stop”, „Kontroluj swoje picie”, „Postaw na rodzinę”, „Reaguj na przemoc”, „Alkohol, papierosy - NIE!”, „Odpowiedzialny kierowca”.
13. Organizowanie szkolenia w zakresie płodowego zespołu alkoholowego - FAS dla uczniów szkół średnich, słuchaczy i studentów.
14. Dofinansowanie poczęstunku dla dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
15. Zorganizowanie szkolenia dotyczącego problematyki DDA dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych.

Cel 2. Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież - wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do aktywności.

Zadania:

1. Dofinansowywanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajmujących czas wolny dzieci i młodzieży.
2. Organizowanie zajęć Sanockiego Lata Podwórkowego.
3. Dofinansowanie instytucji, organizacji i stowarzyszeń, realizujących działania promujące trzeźwość i życie bez używek.
4. Dofinansowanie prowadzenia świetlic środowiskowych dla dzieci.
5. Realizacja autorskich programów edukacji rówieśniczej dla dzieci i młodzieży.
6. Dofinansowanie działalności profilaktyczno wychowawczej dla dzieci i młodzieży: "Zima w mieście", Dzień Dziecka.
7. Programy alternatyw - prowadzenie pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, kulturalno-oświatowych i artystycznych dla dzieci i młodzieży wypełniających ich wolny czas i motywujących do aktywności i udziału w życiu społecznym.

Cel 3. Wspomaganie działalności instytucji stowarzyszeń i środowisk samopomocowych i pomocy wzajemnej dla osób z problemem alkoholowym.

Zadania:

1. Budowanie lokalnego systemu pomocy w procesie zdrowienia i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu:
 - 1) Dofinansowanie działań celowych, służących wspomaganie procesu powrotu do zdrowia i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i członków ich rodzin.
 - 2) Prowadzenie profilaktyki alkoholowej i edukacji dla osób niepełnosprawnych.
 - 3) Wspomaganie ruchów trzeźwościowych dla osób dorosłych wychodzących z uzależnienia.
 - 4) Wspieranie działań trzeźwościowych dla młodzieży, dorosłych i starszych.

- 5) Promowanie zdrowego trzeźwego życia w środowisku wolontariatu.
 - 6) Promowanie zdrowego życia i bezpiecznego wypoczynku dla dzieci.
 - 7) Propagowanie działań na rzecz ochrony przed przemocą i agresją.
 - 8) Wspieranie działań korekcyjnych i trzeźwościowych na rzecz osób uzależnionych, bezrobotnych, bezdomnych.
2. Sfinansowanie programów szkoleniowych dla trzeźwych alkoholików i DDA.
 3. Udostępnianie miejsca spotkań dla grup samopomocowych AA, Al-Anon, DDA.
 4. Dofinansowanie zakupu testów na obecność alkoholu, narkotyków i badań lekarskich dla osób zatrzymanych w Policyjnych Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych w Sanoku.
 5. Finansowe wspieranie działalności Klubu Abstynenta

Cel 4. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol szkodliwie lub ryzykownie oraz współuzależnionych.

Zadania:

1. Dofinansowanie wraz z pozostałymi gminami powiatu sanockiego programów ponadpodstawowych w Poradni Leczenia Uzależnień w Sanoku.
2. Prowadzenie działalności informacyjnej, motywacyjnej i udzielanie wsparcia psychicznego dla osób uzależnionych oraz rodzin będących w kryzysie – zgłaszających się w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Problemów Alkoholowych – PIK, Urzędu Miasta w Sanoku, ul. Jana III Sobieskiego 1 (dyżury psychologa, prawnika, terapeuty dziecięcego i gospodarza PIK) oraz bieżące utrzymanie i zabezpieczenie budynku.
3. Udostępnianie pomieszczeń dla potrzeb spotkań grup wsparcia.
4. Dofinansowanie wraz z pozostałymi gminami powiatu sanockiego utworzenia całodobowego Oddziału Leczenia Uzależnień w Sanoku.
5. Organizowanie dla osób pijących ryzykownie warsztatów Programu Ograniczania Picia (POP).

Cel 5. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej, społecznej, prawnej i ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadania:

1. Organizowanie pomocy psychologicznej i grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy.
2. Dofinansowanie zajęć socjoterapeutycznych w Szkołach Podstawowych nr 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9. Gimnazjum nr 2, 3, 4 oraz świetlicach środowiskowych, prowadzących działalność terapeutyczną dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka.
3. Dofinansowanie specjalistycznych szkoleń i konsultacji z zakresu uzależnień dla członków MKRPA (co najmniej jeden raz w roku), pracowników Urzędu Miasta i Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego, mających kontakt z różnymi aspektami problemów alkoholowych.

Cel 6. Podejmowanie działań w związku z naruszaniem przepisów dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych

Zadania:

1. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi przez osoby upoważnione przez Burmistrza do kontroli i interwencji, w zakresie naruszania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i uchwał Rady Miasta (pokrycie kosztów środka transportu w czasie kontroli).
2. Występowanie Burmistrza lub upoważnionego przez niego pracownika przed sądami w charakterze oskarżyciela publicznego.
3. Prowadzenie przez strażników miejskich kontroli przestrzegania zasad sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz kierowanie przez komendanta straży wniosków o wszczęcie procedury cofnięcia zezwolenia w przypadkach naruszania prawa.
4. Wspomaganie inicjatyw służących poprawie bezpieczeństwa i rozwiązywaniu problemów alkoholowych - praca partyworkerów w czasie imprez.
5. Współdziałanie w realizacji monitorowania miejsc szczególnie zagrożonych naruszeniami porządku publicznego na terenie miasta Sanoka, związanych między innymi ze zwiększonym zagrożeniem spożywania napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży - finansowanie utrzymania łączów telekomunikacyjnych, konserwacja i unowocześnianie systemu monitoringu.

Cel 7. Zapewnienie warunków działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zakres zadań:

- 1) Rozpatrywanie spraw zmierzających do zastosowania wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- 2) Kierowanie na badania psychologiczno-psychiatryczne w przedmiocie uzależnienia dla osób zgłoszonych do komisji.
- 3) Wydawanie opinii w formie postanowień w sprawach o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 4) Kierowanie wniosków do prokuratury w przypadku rozpoznania przemocy w rodzinie.
- 5) Udział przedstawicieli komisji w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pracach grup roboczych powoływanych w celu rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie.
- 6) Kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

2. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

- 1) Każdy z członków Komisji ma obowiązek uczestniczenia w posiedzeniach komisji oraz w pracach co najmniej jednego zespołu problemowego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanej dalej „Komisją”.
- 2) Szczegółowy zakres zadań członków Komisji określa regulamin pracy MKRPA zatwierdzony przez Burmistrza.

- 3) Członkom Komisji przysługuje zryczałtowane miesięczne wynagrodzenie za wykonywanie zadań w wysokości:
 - a. 45% podstawy wynagrodzenia dla przewodniczącego komisji,
 - b. 30% podstawy wynagrodzenia dla członka komisji.
- 4) Podstawą zryczałtowanego miesięcznego wynagrodzenia dla członków i przewodniczącego Komisji jest minimalne wynagrodzenie za pracę ustalone w trybie i na zasadach określanych ustawą z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (j.t. Dz. U. z 2017, poz. 847) zwanego dalej „wynagrodzeniem minimalnym” w wysokości określonej rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia.
- 5) Wypłata następować będzie z dołu, po upływie danego miesiąca, na podstawie wniosku złożonego przez Przewodniczącego Komisji.
- 6) Członkowi Komisji, który w danym miesiącu nie wykonywał zadań określonych w regulaminie pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zryczałtowane miesięczne wynagrodzenie nie przysługuje.
- 7) Przewodniczący Komisji składa Radzie Miasta sprawozdanie z działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych raz na półrocze.

V. Mierniki osiągnięcia celów:

1. Wskaźniki:

- Liczba szkół objętych programami.
- Liczba programów profilaktycznych.
- Liczba uczestników: programów, konferencji, szkoleń.
- Liczba osób objętych pomocą i interwencją.
- Liczba osób korzystających z poradnictwa prawnego, psychologicznego, wychowawczego, terapeutycznego.
- Liczba godzin zajęć socjoterapeutycznych.
- Liczba uczestników zajęć socjoterapeutycznych.
- Liczba organizacji / programów wspieranych finansowo.
- Liczba dofinansowanych godzin zajęć pozalekcyjnych, pozaszkolnych.
- Liczba spektakli profilaktycznych.
- Liczba godzin zajęć alternatyw przez sport i innych.
- Liczba uczestników zajęć sportowych.
- Liczba uczestników bezpiecznych zajęć wakacyjnych.
- Liczba osób korzystających z pomocy w PIK.
- Liczba spraw Alkoholowego Telefonu Zaufania.
- Liczba uczestników szkoleń i warsztatów z rodzicami i nauczycielami.
- Liczba uczestników zajęć terapeutycznych i rozwojowych dla osób wychodzących z uzależnienia.
- Liczba spraw objętych postępowaniem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Liczba przeszkolonych sprzedawców.
- Liczba kontroli punktów sprzedaży.
- Wyróżnienia i nagrody za działania innowacyjne w zakresie profilaktyki.

2. Metody dokumentowania wykonanych zadań:

- monitorowania problemów alkoholowych,

- sprawozdania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- coroczne sprawozdania G-1 z realizacji zadań programu dla Burmistrza Miasta Sanoka i Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VI. Realizatorzy programu

1. Program będzie realizowany przez Gminę Miasta Sanoka we współpracy z następującymi partnerami:
 - Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - Punktem Informacyjno - Konsultacyjnym ds. Problemów Alkoholowych,
 - Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną,
 - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
 - Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską,
 - Poradnią Leczenia Uzależnień SP ZOZ,
 - Pedagogiem ulicy, partyworkerami, wychowawcami podwórkowymi,
 - Szkołami i placówkami oświatowo - wychowawczymi,
 - Sanockim Domem Kultury, Miejską Biblioteką Publiczną,
 - Młodzieżowym Domem Kultury,
 - Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji,
 - Świetlicami środowiskowymi i socjoterapeutycznymi,
 - Organizacjami pozarządowymi,
 - Parafiami,
 - Zespołem Interdyscyplinarnym,
 - Klubami sportowymi,
 - Mediami Lokalnymi,
 - innymi wg potrzeb.
2. Realizacja programu będzie koordynowana przez pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VII . Postanowienia końcowe

1. Spodziewane efekty wprowadzenia działań programu:
 - zmniejszenie rozmiaru szkód alkoholowych w wymiarze osobistym i społecznym,
 - zahamowanie tempa wzrostu inicjacji alkoholowej oraz zwiększenie świadomości społecznej zagrożeń wynikających z używania alkoholu,
 - wypracowanie sprawnego i skutecznego systemu współpracy wszystkich instytucji uczestniczących w programie.
 - poszerzenie wiedzy o dostępnych formach pomocy dla osób z problemami.
2. Zakres programu może być modyfikowany ze względu na potrzeby wynikające z przeprowadzonej aktualnej diagnozy oraz możliwości finansowych Gminy.

VIII. Finansowanie

Na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2017, przewidziano całą kwotę uzyskaną z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.